

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

SBS HET KOMPAS TE HOBOKEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 11148

Instelling SBS Het Kompas
Montessoristraat 15 - 2660 HOBOKEN

Beleidsverantwoordelijke Barbara FERNY (DIRECTEUR A.I.)

Telefoonnummer 03 432 30 80

E-mail het.kompas@so.antwerpen.be

Website <https://hetkompas.stedelijkonderwijs.be>

Bestuur AG Stedelijk Onderwijs Antwerpen
Frankrijklei 71_73 - 2000 ANTWERPEN

Scholengemeenschap SG Stedelijk Onderwijs Antwerpen - Zuid
Frankrijklei 71_73 - 2000 ANTWERPEN

Centrum voor leerlingenbegeleiding Stedelijk CLB Antwerpen
Biekorfstraat 72 - 2060 ANTWERPEN

Start- en einddatum doorlichting 24/03/2025 - 27/03/2025

Inspectieteam Johan DE BLESER
Eva NAUDTS
Gina VAN STEERTEGHEM

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	5
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	6
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	8
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	8
4.2	Wiskunde in de lagere afdeling	9
5	Respecteert de school de regelgeving?	11
6	Samenvatting	12
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	12
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	13
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	13
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	14
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	15

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de materiële leer- en leefomgeving en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Montessoristraat 15 - 2660 HOBOKEN.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid VOLGENS DE VERWACHTING

De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. De schoolvisie kreeg recent een update, waardoor ze nog meer afgestemd is op de input en de context van de school. Ze vindt breed en zichtbaar ingang in de schoolwerking. De school stimuleert de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de visie te realiseren en betreft ook de ouders bij de visieontwikkeling. De school stuurt haar visie bij waar nodig. Vanuit de algemene vise ontwikkelde de school ook al enkele deelvisies voor onder andere haar beleid rond straffen en belonen, huiswerk, professionalisering en gezondheid. Om haar visie tot op de klasvloer te realiseren, hanteert de school enkele concrete, doelgerichte beleidsplannen - vertrekkend vanuit data - zoals het GOK-plan en het plan om het nieuwe leerplankader te implementeren. Het is een uitdaging voor de school om het aantal prioriteiten beperkt te houden in functie van haalbaarheid.

Organisatiebeleid VOLGENS DE VERWACHTING

De school ontwikkelt en voert een beleid, waarbij participatie, dialoog en efficiëntie belangrijk zijn. Ze staat open voor externe vragen en verwachtingen en speelt daar geregeld op in, indien ze aansluiten bij de gekozen prioriteiten. Ze stimuleert vernieuwing, reflectie en expertisedeling tussen de teamleden. De werking van haar leergemeenschappen illustreert dit. De school werkt samen met relevante partners om de schoolwerking te versterken. Het is nog een groeikans om nog meer samenwerkingsverbanden te creëren met organisaties die de schoolwerking kunnen versterken rond het omgaan met diversiteit, meertaligheid of moeilijke thuissituaties. De school communiceert frequent, laagdrempelig, transparant en doelgericht over haar werking met interne en externe belanghebbenden.

Onderwijskundig beleid VOLGENS DE VERWACHTING

De school geeft het onderwijskundig beleid vorm aan de hand van doelgerichte maatregelen en afspraken op schoolniveau, deelteamniveau en individueel niveau. Die afspraken legt ze vast in kwaliteitskaarten. Het is een uitdaging voor de school om de hoeveelheid, het gebruik en de functionaliteit ervan goed te monitoren. Ze ondersteunt de teamleden door studiedagen en nascholingen te koppelen aan de gekozen prioriteiten, maar ook door de zorgwerking flexibel in te zetten. De school organiseert gerichte hospiteermomenten ('leerwandelingen') om afspraken op te volgen en een gelijkgerichte aanpak te bekomen. Doordat de directiefunctie momenteel niet ingevuld is, gebeuren er ook geen klasbezoeken of functioneringsgesprekken bij beginnende teamleden.

Cyclische evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING

De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking systematisch en cyclisch. Ze hanteert genormeerde toetsen om met eigen evaluaties te kunnen vergelijken en maken telkens grondige analyses. De school heeft nadrukkelijk aandacht voor de evaluatie van de resultaten en effecten, maar ook de zorgwerking evalueert ze permanent.

Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING

De school evalueert haar kwaliteit doelgericht op basis van diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen en zet sterk in op datageletterd werken. Die data vormen een vast onderdeel van elke beginsituatieanalyse van een beleidsplan. De school betreft bij haar evaluaties relevante partners. Zo organiseert ze jaarlijks een bevraging bij de leerlingen over hun welbevinden en hield ze een tevredenheidsonderzoek bij de ouders. Het is nog een groeikans om de leerlingenraad ook te betrekken bij evaluaties van pedagogisch-didactische initiatieven zoals het lees- of sporenbeleid. De school benut bij haar evaluaties nadrukkelijk de resultaten en effecten bij de leerlingen. Het is nog een uitdaging voor de school om ook de effecten van individuele leertrajecten goed in kaart te brengen, zodat de schoolloopbaan van sommige leerlingen niet te vroeg gehypothekeerd wordt. De evaluaties zijn betrouwbaar.

Borgen en bijsturen BENADERT DE VERWACHTING

De school heeft zicht op haar sterke punten en op de meeste werkpunten, maar dat zicht is onvolledig. Ze bewaart en verspreidt wat goed is via kwaliteitskaarten, kijkwijzers en leerwandelingen (hospiteerbeurten). De school deed al enkele gerichte bijstellingen in haar leesbeleid en voor metend rekenen, maar moest door het lerarentekort en een tijdelijke crisissituatie een aantal bijstellingen on hold zetten, zoals onder meer de verdere concretisering van de schoolvisie of het beleidsplan rond gedeeld leiderschap.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

Onderwijs en begeleiding op maat VOLGENS DE VERWACHTING	Voor iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften hanteren de leraren een cyclische aanpak als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze vormen zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de kleuter. De leraren spelen gericht in op de onderwijsbehoeften van de kleuter en stemmen in overleg de doelen, het onderwijsleerproces en de evaluatie erop af. Ze dragen gericht bij tot het bepalen van de hulpvraag en de cognitieve, metacognitieve, socio-emotionele en motorische begeleidingsdoelen. De leraren hebben uitgesproken aandacht voor de taalstimulering, vooral voor kleuters die opgroeien in een minder taalrijke context. Tijdens de leerlingenbespreking, het zorgoverleg en het multidisciplinair overleg spreken de teamleden, ouders en externen (Centrum voor leerlingenbegeleiding, leersteuncentrum) rollen en taken af. Ze maken in overleg begeleidingsplannen op en sturen deze bij waar nodig. De leraren implementeren, waar zinvol, de doeltreffende maatregelen in de brede basiszorg.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak BENADERT DE VERWACHTING	De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. Ze zijn in volle ontwikkeling om hun aanpak te versterken om zo de effecten van hun inspanningen bij alle kleuters te verhogen. De leraren werken recent met brede wereldgeoriënteerde thema's. Daardoor wordt de horizontale samenhang tussen de activiteiten gegarandeerd. Het optimaliseren van het voorbereidend lezen en schrijven en de woordenschatdidactiek zijn nog werkpunten. Doelgericht leren gebeurt voornamelijk tijdens begeleide activiteiten in grote en kleine groep en tijdens begeleid hoekenwerk. De leraren laten nog kansen liggen om de differentiatie en het doelgerichte spel van kleuters in de niet begeleide speelleerhoeken te versterken. Er is aandacht voor metacognitieve vaardigheden en het verhogen van de zelfsturing bij kleuters. De graduele opbouw en ondersteuning verdienen daarbij de nodige aandacht. De leraren benutten de tijd om te leren en ontwikkelen efficiënt.

Materiële leef- en leeromgeving VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren beschikken over de ontwikkelingsmaterialen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader na te streven. De ontwikkelingsmaterialen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de basis-, leer- en ontwikkelingsbehoeften van alle kleuters. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Ze bevorderen het leren al vanaf jonge leeftijd door optimaal gebruik te maken van de ruim beschikbare digitale middelen. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen.
Leerlingenevaluatie VOLGENS DE VERWACHTING	De observatie en evaluatie zijn gericht op de harmonische vorming van de kleuters en vertonen een evenwicht tussen kennis, vaardigheden en attitudes. Ze zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces. In het digitale leerlingenvolgsysteem is de evolutie van een kleuter gemakkelijk op te volgen. Het is een aandachtspunt om observatiecriteria afgestemd op de ontwikkeling vast te leggen, deze af te toetsen aan het gevalideerd doelenkader en daarop het aanbod en de differentiatie (ondersteuning, verbreding, verdieping) af te stemmen.

4.2 Wiskunde in de lagere afdeling

Onderwijs en begeleiding op maat VOLGENS DE VERWACHTING	Voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften hanteren de leraren een cyclische aanpak als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze vormen zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerling en hebben hierbij aandacht voor de vier begeleidingsdomeinen. Hun beeldvorming steunt op overgangsgesprekken, observaties en regelmatige toetsing van de beginsituatie van de leerlingen. De leraren grijpen de beeldvorming aan om het wiskundig aanbod, de leermiddelen en de begeleiding af te stemmen op de mogelijkheden van de leerling, de groep of de klas. In een begeleidingsplan hebben ze aandacht voor doel, tijdspad en evaluatie. Het is een groeikans om deze doelen nog concreter te formuleren. De leraren volgen de effecten van het maatwerk op en sturen bij waar nodig. De leraren implementeren, waar zinvol, de doeltreffende maatregelen in de brede basiszorg.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De aanpak is geleidelijk. De onderwijsactiviteiten sluiten aan bij de voorkennis van de leerlingen en verlopen stapsgewijs vanuit geëxpliciteerde doelen. De instructie is logisch en stapsgewijs opgebouwd. De aanpak is activerend, betekenisvol en taalontwikkend. Zo gebruiken de leraren verschillende werk- en groeiperingsvormen, gericht op actieve betrokkenheid en inbreng van de leerlingen. Ze bieden ruimschoots kansen om de leerinhoud te oefenen en te verankeren. De meeste leraren besteden geregeld aandacht aan horizontaal samenhangende inhouden en contexten. Ze hebben doelbewust aandacht voor wiskundetaal. De leraren besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden, waarbij ze de leerlingen bewust aanzetten tot nadenken. Ze maximaliseren de tijd om te leren.

Materiële leef- en leeromgeving VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren beschikken over de leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. De leermiddelen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. De vele materialen ondersteunen de leerlingen in het doorlopen van vooropgestelde denkprocessen en tijdens de inoefenfasen. De leraren hebben een uitgebreide digitale infrastructuur ter beschikking en zetten die frequent en doelgericht in om het leerproces te ondersteunen. Daarnaast draagt het fysieke comfort in de school bij aan een optimale leer- en werkomgeving.
Leerlingenevaluatie VOLGENS DE VERWACHTING	De observatie en evaluatie sluiten aan bij het gevalideerde doelenkader en met het aanbod. De leraren gebruiken geregeld methodegebonden, gestandaardiseerde en eigen toetsen om hun leerlingen te evalueren. Deze evaluatie is geïntegreerd in het onderwijsleerproces, waarbij veel leraren onmiddellijke feedback geven tijdens het rondgaan in de klas. De observatie en evaluatie zijn transparant, betrouwbaar, fair en breed, met een evenwichtige focus op kennis, vaardigheden en attitudes. De leraren betrekken de leerlingen actief bij de evaluatie via kindgesprekken en zelfevaluaties. Het is een groeikans om reflectiemomenten tijdens en na de lessen op het leerdoel en de werkhouding van de leerlingen te voorzien.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

Er werden geen inbreuken vastgesteld.

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	●
Organisatiebeleid	●
Onderwijskundig beleid	●
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	●
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	●
Borgen en bijsturen	◆

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de materiële leer- en leefomgeving en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	Wiskunde in de lagere afdeling
Onderwijs en begeleiding op maat	●	●
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	◆	●
Materiële leef- en leeromgeving	●	●
Leerlingenevaluatie	●	●

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De kwaliteit borgen van de kwaliteitsontwikkeling.
- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor wiskunde in de lagere afdeling.

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: POSITIEF